

Č. 10.607.

Četnictvo: * U bývalých výkonných četnických důstojníků (inspektorů II. třídy) nelze při stanovení pensijní základny podle zák. č. 70/1930 Sb. přihlížeti k celkové služební době ztrávené v četnictvu, nýbrž jen k době rozhodné pro dosažení požitků, které měli při skončení činné služby.

(Nález ze dne 12. června 1933 č. 8727/31.)

V ě c: Josef B. v P. proti ministerstvu vnitra o pensijní požitky.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: St-1 — nar. v r. 1862 — konal činnou službu vojenskou od 1. prosince 1884, byl dnem 30. listopadu 1885 přeložen v hodnosti kaprála do neaktivního stavu s dvojnásobným zápočtem aktivní služební doby do ročníku 1883 a povýšen dnem 1. prosince 1885 na závodčího. Dne 12. prosince téhož roku nastoupil službu na zkoušku u zem. četnického velitelství č. 2 a 1. června 1886 byl přeložen jako četník tit. závodčí definitivně k jmenovanému velitelství. Byl 1. května 1894 povýšen na závodčího, 10. dubna 1897 jmenován tit. strážmistrem, 17. července 1902 strážmistrem, kterážto hodnost změněna v červenci 1914 na hodnost okresního strážmistra. Dne 1. března 1919 byl jmenován četnickým inspektorem II. tř. a dne 1. listopadu 1919 přeložen do výslužby s výslužným 3.600 Kč, s výpomocným příbytečným 432 Kč při srážce ročních 55 Kč 20 h až včetně do 31. ledna 1924. Dnem 1. ledna 1920 byl zařazen pro výměru výslužného podle zák. č. 153/1923 Sb. do platu ročních 6.804 Kč, přiznán mu osobní přídavek 4 Kč a četnický přídavek 2.100 Kč ročně.

Na základě st-logy přihlášky z 30. července 1930 o úpravu odpočívých požitků podle zák. č. 70/1930 Sb. vydalo min. vnitra tento nař. výnos: »Na Vaši přihlášku vyměřuji Vám se souhlasem zem. fin. ředitelství v Praze na základě zák. č. 70/30 vzhledem k pensijní základně 22.500 Kč, určené podle §§ 13 a 51 vl. nař. č. 96/30 místo dosavadních Vašich odpočívých požitků od 1. ledna 1930: 1. výslužné 22.500 Kč ročně, t. j. 100% nové pensijní základny 22.500 Kč (služné 8. e) plat. stupnice 17.400 Kč, dva náslužné přídavky po 1.500 Kč, četnický přídavek 2.100 Kč) na dobu trvalé výslužby, 2. přídavek k odpočívým platům podle § 6 zákona z 20. května 1930 č. 70 sb. z. a n. 674 Kč 40 h ročně na dobu trvalé výslužby resp. potud, pokud bude lze přihlížeti k manželce. Zmenší-li se počet oprávněných rodinných příslušníků, zanikne tento přídavek.«

Námitkami vznesenými do tohoto rozhodnutí uplatňoval st-1, že mu byly pensijní požitky vyměřeny stejnou částkou, jaké požíval již od 1. ledna 1925, takže prý nemůže konstatovati úplné zrovnoprávnění staropensistů s novopensisty zákonem č. 70/30 nařízené; dovozoval, že má 51 započítatelných služebních let, z toho 18 roků jako okresní četnický velitel, že byl 1. března 1919 jmenován okresním četnickým inspektorem a v této hodnosti 1. listopadu 1919 pensionován. Hodnost ta že byla 4. srpna 1920 změněna v hodnost nadporučíka výkonného a v této

hodnosti že skutečně byl v den 1. ledna 1926, kdy nabyl platnosti zákon o novopensistech a měla mu proto býti pense podle této hodnosti vyměřena.

Min. vnitra druhým nař. výnosem námitkám nevyhovělo, poněvadž v den skončení činné služby příslušela st-li hodnost četnického inspektora II. tř. resp. hodnost nadporučíka výkonného v X. hodn. třídě postupové skupiny II. a byla proto jeho pensijní základna podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) vl. nař. č. 96/30 Sb. určena správně v 8. platové stupnici (§§ 103, 124 plat. zák.).

Stížnost vznesená do tohoto rozhodnutí resp. do rozhodnutí z 29. ledna 1931 vytýká nezákonnost z důvodu, že st-li bylo přiznáno celkové výslužné 23.174 Kč 40 h, ač vzhledem k jeho hodnosti a započitatelné služební době, ztrávené v četnictvu, 33 roků 10 měsíců 19 dní, slušelo mu pensijní základnu určití podle služného 8. platové stupnice e) stupně 17.400 Kč s četnickým přídavkem 2.100 Kč a 5 náslužnými přídávky po 1.500 Kč, tedy v celkové výši 27.000 Kč, kdežto žal. úřad vzal za základ pouze 2 náslužné přídávky po 1.500 Kč a jeden přídavek po 674 Kč 40 h, takže jest prý st-l zkrácen ročně o 3.825 Kč 60 h, o kteroužto částku má méně než novopensista.

Rozhoduje o této stížnosti, řídil se nss těmito úvahami:

Počet náslužných přídaveků, tvořících součást pensijní základny, závisí, jak dále bude uvedeno, na době rozhodné pro určení této základny a jest proto na sporu toliko otázka, jakou dobu jest při stanovení výslužného podle zák. č. 70/30 vzíti za podklad.

Cit. zákon, upravující odpočivné a zaopatřovací platy některých státních a jiných zaměstnanců a učitelů, jakož i pozůstalých po nich, vztáhl ustanovením § 1 odst. 1 ode dne určeného v § 10 některé předpisy platového zákona č. 103/26, a to §§ 153 až 156, 158 až 160 a 162 až 164 i na státní zaměstnance zmíněné v §§ 1 a 2 plat. zák. — a tedy i četnické důstojníky —, kteří odešli do výslužby před účinností tohoto zákona, a zmocnil v § 5 vládu, »aby stanovila předpisy pro určení pensijní základny, příslušných přídaveků na děti a doplňovacího přídaveku ženatých, osobám, na něž se vztahuje tento zákon (§§ 1 až 4), podle služebního poměru zaměstnancova (učitelova) v den skončení činné služby způsobem nepřesahujícím míru stanovenou předpisy pro převod do nových platů podle sedmé části plat. zák. č. 103/26.« V § 6 odst. (2) pak stanovil, že »celkové odpočivné (zaopatřovací) platy nesmějí býti nižší, než celkové odpočivné (zaopatřovací) požitky, jaké příslušely v den před dosažením nároku na odpočivné (zaopatřovací) platy podle tohoto zákona Rozdíl náleží jako přídavek k odpočivným platům.«

Ze znění těchto ustanovení jest zřejmo, že zákonodárce vztáhl svou bezprostřední disposicí na t. zv. staropensisty pouze předpisy plat. zák. č. 103/26 o odpočivných a zaopatřovacích požitcích, ale uložil současně vládě, aby za něj a místo něho stanovila předpisy pro určení pensijní základny staropensistům, vytknuv jí při tom jako směrnice, že jednak se tak musí státi podle služebního poměru zaměstnancova v den skončení činné služby, jednak že úprava má býti provedena způsobem nepřesahujícím míru, jaká vyplývá z ustanovení o převodu do nových

platů, pokud jsou směrodatna pro určení pensijní základny, přídatku na děti a doplňovacího přídatku ženatým, a konečně, že celkové odpočívne (zaopatřovací) požitky podle zák. č. 70/30 stanovené nesmějí býti nižší celkových odpočívnych (zaopatřovacích) platů dosavadních, jinak nutno je doplniti zvláštním přídatkem v § 6 odst. 2 normovaným.

Tomuto úmyslu zákonodárcovu nasvědčuje i důvodová zpráva k vl. návrhu zák. č. 70/30 č. tisku 165/1930 senátu Nár. Shrom., která k § 5 zák. pod č. 1. uvádí, že »osnova musí vzíti zřetel na odchylné předpisy platné pro zaměstnance v různých časových obdobích, ve kterých skončili činnou službu« a že » . . . časové různosti mají býti vyrovnány tím, že pro zjištění započítatelné, případně započtené služební doby v poměru, v němž zaměstnanec byl v den skončení činné služby, bude přihlíženo ke skutečné delší služební době, než jaké by bylo třeba k dosažení stupně platového hodnostní třídy, v níž zaměstnanec byl v den skončení činné služby, podle lhůt časového postupu určených zákonem č. 541/19 a obdobných předpisů.«

Plníc příkaz vyslovený v § 5 zák. cit. a přihlízejíc k právě naznačenému úmyslu zákonodárcovu, byla vláda oprávněna určití pensijní základnu četnických důstojníků-staropensistů podle pravidel, jimiž se řídil převod četnických důstojníků do nových platů podle zák. č. 103/26, t. j. zejména podle ustanovení §§ 184, 185, 168 plat. z. a zák. č. 186/20, dále §§ 186 a 197 plat. zák. Tyto zásady vtělila vláda ve vl. nař. č. 96/30, vydaném k provedení zák. č. 70/30, zejména v §§ 12, 13, 50. Podle těchto ustanovení jest pro stanovení výše pensijní základny četnického důstojníka rozhodující doba, kterou by v příslušné postupové skupině musel strávit, aby podle předpisů platných pro četnické důstojníky časovým postupem dosáhl požitků hodn. třídy a platového stupně, v němž byl v den skončení činné služby; dosáhl-li však těchto požitků za delší započítatelnou (započtenou) služební dobu, než odpovídá lhůtám časového postupu v předchozí větě uvedeným, že přihlíží se k této době, při čemž započítatelnou (započtenou) dobou rozumí se pouze ona doba služební, která jednak byla ve služebním poměru, ve kterém se pensijní základna určuje, skutečně strávena a jest pro postup do vyšších požitků v tomto služebním poměru v den skončení činné služby započítatelná, jednak ona období, která pro postup v tomto služebním poměru byla započtena.

Aplikují-li se citované předpisy na případ st-lův, nutno předem konstatovati, že není sporno, že st-l byl v den odchodu z činné služby četnické, t. j. dne 1. listopadu 1919 v hodnosti četnického inspektora II. tř., kterážto hodnost jest podle organizačního předpisu č. 1. věstníku čsl. četnictva č. 1/1919 (t. j. výnosu min. vnitra z 26. února 1919 č. 2017-XIII b), schváleného usnesením min. rady z téhož dne) hodností výkoného důstojníka (nadporučíka X. hodn. tř.). Dlužno tudíž při určení jeho pensijní základny ve smyslu § 5 zák. č. 70/30 přihlížeti pouze k služebnímu jeho poměru jako četnického důstojníka a možno ve smyslu vl. nař. č. 96/30, jehož se dovolává i stížnost, podle § 13 odst. 2 položit za základ jako dobu rozhodnou jen započítatelnou (započtenou) služební dobu v tomto služebním poměru (§ 50 vl. nař.). Takovouto služební dobou jest však u st-le jednak doba strávená ve smyslu zmíně-

ného organizačního předpisu (věst. čsl. četnictva č. 1/1919) v hodnosti okresního strážmistra a četnického inspektora II. tř., tedy doba od 17. července 1902 do odchodu z činné služby dne 1. listopadu 1919 17 r., 2 m., 14 d., jednak doba válečných roků 1914 až 1919 započtená podle § 7 č. 2 zák. č. 186/20 3 r., celkem 20 r., 3 m., 14 d., z níž žal. úřad, jak výslovně v odvodním spise svém potvrzuje, při určení pensijní základny st-logy vycházel.

Že by započítatelná (započtená) doba služební st-lova v poměru četnického důstojníka byla vyšší, než právě uvedeno, stížnost netvrdí a ze správních spisů se nepodává. Dovozuje-li stížnost nárok na vyšší pensijní základnu z celkové služební doby st-lovy v četnictvu, přehlíží, že doba, kterou st-l skutečně strávil ve službách četnictva od 12. prosince 1885 před svým jmenováním okresním strážmistrem, t. j. do 17. července 1902, jednak jako četník na zkoušku, jednak jako gážista bez hodn. tř. (závodčí tit. strážmistr), jest službou v jiném služebním poměru, než ve kterém byl v den skončení činné služby, nikoli v poměru četnického důstojníka, a nelze tudíž k této služební době podle § 5 zák. č. 70/30 a §§ 13 odst. 2 a 4, pak 50 vl. nař. č. 96/30 při určení pensijní základny důstojníka přihlížeti. Nemá tedy stanovisko stížnosti opory v zákoně.

Z toho vyplývá, že když žal. úřad na podkladě shora zmíněné služební doby st-lovy ve služebním poměru četnického důstojníka započítatelné (započtené) a se zřetelem na jeho hodnost jako výkonného nadporučíka X. hodn. tř. II. postupové skupiny ve smyslu § 6 zák. č. 186/20 určil podle § 13 odst. 1 písm. a) pensijní základnu v 8. platové stupnici zák. č. 103/26 (§§ 124, 103) a podle šesti postupových lhůt tříletých potřebných k vyčerpání zmíněné služební doby (§§ 126, 107, 15 plat. zák.) stanovil výslužné podle stupně e) 17.400 Kč se dvěma náslužnými přídávky po 1.500 Kč a podle § 51 vl. nař. s četnickým přídavkem 2.100 Kč, celkem 22.500 Kč, tedy nižší než byly dosavadní st-logy odpočívne požitky v celkové částce 23.174 Kč 40 h, a vyrovnal proto podle § 6 odst. 2 zák. č. 70/30 rozdílem přídavkem ve výši onoho rozdílu, kterýžto přírůstek není však, jak stížnost mylně má za to, částí dalšího náslužného přídavku, nýbrž přídavkem samostatným, zavedeným teprve zákonem č. 70/30 — jest postup jeho v souhlasu se zákonem.

Protože předpisy zák. č. 103/26 o převodu četnických důstojníků do nových platů byly, jak shora uvedeno, v zásadě převzaty i do vl. nař. č. 96/30 pro určení pensijní základny podle zák. č. 70/30, podle nichž žal. úřad postupoval, nemůže st-l býti zkrácen ani v poměru k četnickému důstojníku stejných jinak poměrů a stejné započítatelné (započtené) doby služební, rozhodné podle § 197 plat. zák. pro platový převod, který však byl pensionován teprve za účinnosti plat. zák.

Č. 10.608.

Z a m ě s t n a n c i v e ř e j n í: * Pro posouzení krácení stálých služebních požitků ve smyslu § 8 odst. 3 zákona č. 286/1924 Sb. jest roz-